

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА МУЗИЧНО-СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради Факультету
музичного мистецтва і хореографії
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

19.03.2024 р., протокол №1

Голова Вченої ради
Ганна КОНДРАТЕНКО

ПРОГРАМА

атестаційного екзамену з оперного класу

галузь знань: 02 Культура і мистецтво

спеціальність: 025 «Музичне мистецтво»

освітньо-професійна програма: Спів

освітній рівень – перший (бакалаврський)

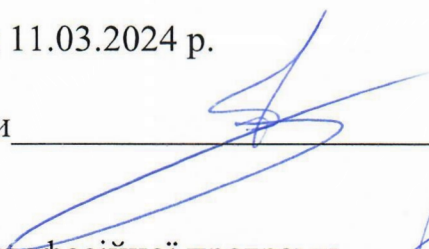
Програма атестаційного екзамену з оперного класу для здобувачів освіти спеціальності 025 Музичне мистецтво, освітнього рівня: першого (бакалаврського), освітньо-професійної програми: «Спів».

Розробник:

Федотова Ірина Ізидорівна – доцент кафедри музично-сценічного мистецтва, заслужена артистка України.

Програма атестаційного екзамену з оперного класу схвалена на засіданні кафедри музично-сценічного мистецтва Факультету музичного мистецтва і хореографії

Протокол № 2 від 11.03.2024 р.

Завідувач кафедри _____ Мирослав ГРИНИШИН

Гарант освітньо-професійної програми _____ Леся ГОРОВА

Програму затверджено на засіданні Вченої ради Факультету музичного мистецтва і хореографії

Протокол № 1 від 19.03.2024 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма атестаційного екзамену з оперного класу є нормативним документом Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, який розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 Музичне мистецтво (Спів).

Мета атестаційного екзамену – перевірка практичних умінь та навичок співака-актора в процесі створення вокально-сценічного образу в оперній виставі.

Завдання атестаційного екзамену:

- виявити ступінь опанування методичною послідовністю підготовки партії-ролі в оперній виставі;
- розуміння сутності вокально-сценічного образу в контексті музичної драматургії опери;
- визначення проблемних місць в роботі над роллю, опанування прийомами їх подолання;
- виявити рівень вдосконалення навичок роботи над образом у різних за жанром і стилем оперних творах;
- узгодження взаємодії з іншими виконавцями, оркестром мімансом в роботі над створенням оперної вистави під керівництвом постановочної групи.

Програма атестаційного екзамену з оперного класу складається з публічного виконання програми в концертному залі.

Під час екзамену виконується повністю твір циклічної форми тривалістю до 15 хвилин. У деяких випадках (невисокий рівень музично-технічної підготовки студентів, твір підвищеної складності та/або великого об'єму) можливе виконання окремих частин твору.

Орієнтовні приклади екзаменаційних програм:

I. Ж. Бізе опера «Кармен»:

Дует Мікаели і дона Хозе «Parle moi ma mere» (сопрано, тенор).

С.С. Гулак-Артемівський Опера «Запорожець за Дунаєм»:

Дует Одарки й Карася «Відкіля це ти узявся...» (баритон/бас, сопрано/меццо-сопрано).

Лео Деліб опера «Лакме»:

Дует Лакме та Малліки - дует квітів «Viens, Mallika...» (два сопрано/меццо-сопрано).

Дж. Пуччіні опера «Богема»:

Дует Рудольфа и Марселя «Ah, Mimì tu più non torni» (тенор, баритон).

II. С.С. Гулак-Артемівський опера «Запорожець за Дунаєм»:

Дует Андрія та Оксани «Хмарой чорною діброва...» (сопрано, тенор).

В.А. Моцарт опера «Дон Жуан»:

Дует Дон Жуана і Церліни «La ci darem la mano» (баритон, меццо-сопрано).

В.А. Моцарт опера «Весілля Фігаро»:

Дует Сюзанни та Марселіни (сопрано, сопрано/меццо-сопрано).

В.А. Моцарт опера «Так чинять усі жінки»:

Тріо «Soave sia il vento» (сопрано, меццо-сопрано, бас).

III. С.С. Гулак-Артемівський опера «Запорожець за Дунаєм»:

Дует Одарки й Карася «На туркених оженися...» (баритон/бас, сопрано/меццо-сопрано).

Дж. Пуччіні опера «Богема»:

Дует Рудольфа и Мімі «O soave fanciulla» (тенор, сопрано).

Ж. Бізе опера «Кармен»:

Тріо Фраскіти, Мерседес та Кармен «Melons! - Coupons!» (два меццо-сопрано, сопрано).

Ж. Бізе опера «Кармен»:

Дует Ескамільо і Хозе «Je suis Escamillo, torero de Grenade!» (тенор, баритон).

IV. Дж. Верді: - «Травіата»:

Дует Альфреда і Віолетти (тенор, сопрано)

Г. Доніцетті опера «Любовний напій»

Дует Адіни та Дулькамари (сопрано, бас)

Ж. Бізе опера «Шукачі перлів»

Дует Надіра та Зурги (тенор, баритон)

В.А. Моцарт опера «Весілля Фігаро»

Дует Сюзанни і графіні «Sull'aria.. .Che soave zeffiretto» (два сопрано).

На атестаційному екзамені з оперного класу здобувачі освіти мають продемонструвати отримані **програмні результати навчання**:

РН 1. Демонструвати готовність до свідомої виконавської та творчої діяльності як цілеспрямованого художньо-творчого процесу.

РН 2. Демонструвати здатність до організації та професійного володіння навичками сольного та ансамблевого музикування в колективах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

РН 3. Уміти демонструвати виконавську манеру з урахуванням стилю і жанру музичного твору, визначати переконливі шляхи втілення музичного образу.

РН 4. Уміти показувати здатність до професійного аналізу музично-естетичних стилів та напрямків, опановування нових явищ в музичному мистецтві.

РН 5. Демонструвати вміння переконливо вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію під час концертного виступу.

РН 6. Демонструвати під час виконавської діяльності оптимальні шляхи вирішення виконавських проблем, відтворювати емоційно-образний зміст музичного твору, створювати художній образ за допомогою комплексу музично-виражальних засобів.

РН 7. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками для жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору в процесі створення виконавських інтерпретацій.

РН 8. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування та аранжування музики, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (дует, ансамбль).

РН 9. Володіти методикою роботи з вокальним ансамблем, знаннями організаційної та творчої роботи з колективом.

РН 10. Володіти термінологією музичного мистецтва, його поняттєво-категоріальним апаратом.

РН 11. Демонструвати здатність до інтегрування здобутих знань з проблем виконавства, теорії та історії музики в професійній діяльності.

РН 12. Уміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати інформаційне забезпечення у артистичній діяльності.

У випадку дистанційної форми навчання атестаційного екзамену з оперного класу буде проходити на платформі Google Meet, Zoom

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Зміст оцінки
A	90-100	Музичні твори за складністю відповідають програмним вимогам. Студенту притаманні артистизм, вишуканий смак, ансамблеві навички. Під час виконання виявляє відчуття форми, чіткість артикуляції, вільне володіння штрихами. Студент демонструє високий рівень виконання практичних завдань, особистий творчий внесок у створення вокально-сценічного образу в оперній виставі
B	82-89	Музичні твори за складністю відповідають програмним вимогам. Під час виконання студент виявляє впевненість, технічну досконалість і яскравість виконання. Демонструє достатній рівень виконання практичних завдань, навичок створення вокально-сценічного образу в оперній виставі
C	74-81	Програма за складністю відповідає вимогам, але виступ має певні недоліки, наприклад: виконання недосконале за формою, мають місце певні недоліки інтонації, метро-ритму, тощо; гра інертна, немає емоційного впливу на слухача. Студент демонструє достатній рівень виконання практичних завдань, навичок створення вокально-сценічного образу в оперній виставі.

D	64-73	Програма виконується недостатньо стабільно, з помилками. Технічна база не відповідає рівню складності творів, мають місце звукові вади. Неякісне звуковидобування та непродумане фразування. Хитка інтонація. Студент демонструє посередній рівень виконання практичних завдань, навичок створення вокально-сценічного образу в оперній виставі.
E	60-63	Програма виконується на початковому рівні засвоєння музичного матеріалу. Посереднє знання музичного тексту та його виконання. Незадовільний стан слухового контролю. Студент демонструє задовільний рівень виконання практичних завдань, навичок створення вокально-сценічного образу в оперній виставі.
FX	0-59	Неспроможність виконати програму на рівні вимог попереднього пункту («задовільно») студент не в змозі виконати інструктивно-технічний матеріал. У студента відсутні мінімальні технічні навички, динаміка та артикуляція. Студент демонструє низький рівень виконання практичних завдань, недостатня сформованість навичок створення вокально-сценічного образу в оперній виставі.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Антонюк В. Г. Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект : монографія. Київ : Українська ідея, 2001. 144 с.
2. Антонюк В. Г. Етномузикологічні чинники навчання співу : наукове дослідження. КНУКіМ. Київ : Українська ідея, 1999. 24 с.
3. Востряков О. А. Сучасна практика підготовки оперних співаків у системі «вуз – театр» // Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського. Вип. 5: Музичне виконавство. Кн. 4 _Київ, 2000. С. 177-183.
4. Гладишева А. О. Сценічна мова: дикційна та орфоепічна нормативність: навч. посібник/ А.О. Гладишева. – К.: КДіТМ, 1996.
5. Гнидь Б.П. Історія вокального мистецтва: підручник / Б.П. Гнидь. – К.: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 1997. – 320 с.
6. Гребенюк Н. Є. Вокально-виконавська творчість: психолого-педагогічний та мистецтвознавчий аспекти: моногр./ Н.Є. Гребенюк. – К.: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 1999. – 269 с.
7. Скоробагатько Н. І. Нотатки оперного концертмейстера/ Н. Скоробагатько. – К.: Муз. Україна, 1973. – 332 с.
8. Станішевський Ю. О. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка: історія і сучасність/Ю. Станішевський. – К.: Муз. Україна, 2002. – 736 с.: іл.
9. Станішевський Ю. О. Національна опера України 2001-2011/Ю. Станішевський. – К.: Муз. Україна, 2012. – 304 с.
10. Черкашина М.Р. Опера ХХ століття: Нариси/ М.Р. Черкашина. – К.: Муз. Україна, 1981.- 208 с.

Додаткова:

1. Бондарчук В. О. Дмитро Гнатюк: оперний співак, музичний режисер, педагог : монографія. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2018. 616 с.
2. Станішевський Ю. О. Режисура в сучасному українському музичному театрі. Монографія / Ю. О. Станішевський. – К. : Наукова думка, 1982.
3. Танюк Л. Талан і талант Леся Курбаса. – К.: Мистецтво України, 2007. 23с.

**ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
(ВИКОНАННЯ КОНЦЕРТНОЇ ПРОГРАМИ)
Група ММ-20-С**

**Кунак Анастасія Дмитрівна (спів),
клас доцента Федотової І.І.**

- М. Вериківський - арія Панночки з опери «Вій»;
- Дж. Верді - арія Джильди «Tutte le feste al tempio..» з опери «Ріголетто»;
- С. Гулак-Артемівський - пісня Одарки «Ой казала мені мати» з опери «Запорожець за Дунаєм».